

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI AR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A magyar művészek városunkban.

Rövid két nap választ el bennünket a „Nemzeti Szalon“ kiállításának megnyitásától, mely nagy horderejű és magasan kiemelkedő eseményét fogja képezni kulturális életünknek.

Egy olyan eszme fog testet ölteni ezzel, mely után hosszú időközön át sóvárogunk, de a kezdeményezés híján és a közönség nemtörődősége folytán ez ideig csak a távolban lebegő, fata morgana volt. Hála és minden utógondolat nélküli őszinte elismerés adassék azoknak, akik lehetővé tették azt, hogy a legszebb Geniusz végre leszáll városunk falai közé és feltárja azt a csarnokot, melyben lelkünk boldogan ölelkezhetik majd a színekbe rögzített költészettel!

Álljunk itt meg egy pillanatra és gondolkozzunk a multak felett. Amióta a város áll, a kulturának legpompásabb, legintenzívebb, a szívre és a lélekre legközvetlenebbül ható ága idegen volt előttünk. A közöny, a nemtörődés kínai falat emelt közöttünk és a szép-művészetek között s nem egy dolog tanuskodik arról de nagyon sok, hogy

a kulturális haladás mai napig sem érte el azt a fokot, amelyen az tökéletes. Hiszen tekintsünk csak végig városunk külső képén s látnunk kell, hogy mily primitív eszközökkel dolgozik az építészet.

Ami épület van az drága és művészi értelemben véve nem jelent semmit. Nincsen azokon egy parányi dísz, egy vonalocska sem, melyet a gondolat vagy pláne az ihlet szült volna. Egy typos tesz állandóvá valamennyi, melyet csak hosszú idők multával bírnak majd megsemmisíteni azok a lelkes vezetők, akik bár nagyon nehéz, de a legnemesebb feladatra vállalkoztak.

És amilyen művészietlen városunk külső képe, olyan a benső is. Minden megszokott sablonok szerint való.

A lakásokból hiányzik kettő: a művészet és a magyar levegő. Az ónémet asztal, az ónozott ablaküvegek, a drága de értéktelen festmény-másolatok, a filigrán rokokó székecskék, mintha busongva mondogatnák: más világ a mi világunk és más a ti világok . . . szinte visszakiváncsoznak oda, ahova valók. De nem akarjuk őket meg-

érteni, mert első sorban nem tudjuk őket megérteni, másodsorban pedig, mert tetszelegünk önmagunknak azzal, ha azokat a tárgyakat, melyek néma tanui családi életünk minden intimitásának, idegen neveken szólíthatjuk. Sokkalta hangzatosabb, ha a pohárszékre azt mondhatjuk, hogy: „trümó“, sem mint ha becsületes magyar néven nevezőnk meg azt.

És mit bizonyít ez? Azt, hogy ezideig nem akartuk hajlékunkba fogadni a magyar művészetet és nem akartuk hinni annak éppen egyszerűsége által lélekemelő hatásában.

Ne legyen azonban az, amit főntebb elmondottunk, senki részére szemrehányás, mert hiszen nem az egyesek okai a mai állapotoknak, hanem a körülmények. Azok a körülmények, melyek meghatározatlanok, melyeknek törvényük nincs: s ott támadnak a semmisségben és ólomsúlylyal nehezdednek vállainkra.

A harcot tehát ezek ellen kell felvennünk. Le kell győznünk mindazt, ami utjában áll a kulturális haladásnak és vállvetve kell támogatnunk a lelkes

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Orgona-dalokból.

Oh hányszor zengtem édes dalt már
Te rólad én kedves virágom:
Illatos orgonabokor!
Most is, hogy nyílik minden kelyhed,
Egy-egy gyönyörű fürtös ágad
Ölelgetem, csókolgatom . . .

Nem az a hajnal úzte álmod,
Nem az a zsongás altatott el,
Mely a mi kertünk dallama;
Nem az a zümmögő bogárka
Csókdossa fürtöd minden szirmát
Mintha szerelmet vallana.

Az az ábrándos lány se jött el,
Hogy elzokogja minden búját
Csendes tavaszi alkonyon . . .
Kacagva sem fut átölelni,
Hogy könnyes szemmel elrebegje:
„Való-e hát, vagy álmodom?“

Te nem vagy „az“, de ládd' virágod
Csak azt suttogja szinte nekem,
Mit az a másik suttogott . . .
Elémbe száll a vágy, az álom
Tündérvilág honába vágyom . . .
Emlékezem . . . s boldog vagyok.

Emlékezem, hisz álomom is van
S míg rám borulnak altatóan
Nyíló bokrodnak ágai,
Zsongó remények szárnyra kelnek . . .
Hisz mnst is van szívemnek vágya,
Reménye s édes álmai . . .

Dr. Radványné-Ruttkay Emma.

Legendák.

— A „Bácska“ eredeti tárcája. —

Irta: **Topits Zoltán.**

I.

A lagunákon.

És ezekben a pillanatokban kezdődött az ártatlan parasztyereknek ragyogó tragédiája. A gondola utja a Sandona palotában

ért véget. Mario lázas élete pedig ott kezdődött, hogy idekötun nyerjen szomorú befejezést.

Szerelmem, dal, mámor és tivornya, ebből állt minden, amit a szép hercegnő egy szegény fiu életéért viszonzásul adott. Mario esténként ott énekelt a nyitott ablakok mögött. Gyönyörű hangjáról egész legendák keletkeztek a városban.

Velence asszonyai, ha esténként megnyitották a Sandona ház ablakait, odairányították gondoláikat és lázasan verő szívvel, pihegő kebellet hallgatták Mario énekét. Senki sem tudta, hogy ki lehet. Sóvárogva függtek a legszebb szemek a kivilágított ablakokon, melyek mögött a legszebb asszony édelgett a szabad vizek fiával.

A hercegnő tudta azt és féltette szerelmét. Rettenetes szenvedélylyel csügött a fiu, aki viszont, ha talán tíres s később fásult szívvel is, de belevetette magát a mérges pillanatok tömkelegébe és szivta, szivta magába a leghalálosabb mérget: a legszebb asszony bűnös szerelmét.

Mario élete olyan volt mellette, mint egy bűnös rege, melyben órák nincsenek

vezetőket, akik egy szebb jövő alapköveit akarják lerakni városunkban.

Az első alkalom az együttműködésre már itt van. Vasárnap délelőtt egy oly esemény fog lefolyni itt, melyet figyelemmel kísérend az egész ország művelt közönsége és e napon egy láthatatlan kapocs fog képződni közöttünk és az ország művészetének egyik ága között.

A magyar művészek legtehetségebbjei keresik fel vendégszeretettünket, hogy bemutassák tevékenységeiknek gyümölcsét, mely gyümölcsök e haza örökös dicsőségét képezik a külföld előtt. Mert az a nemzet, melynek művészete nagy, az a nemzet tetteiben, erkölcsökben is az.

A „Nemzeti Szalon“ jellegét képezi a magyar művészet nagygyá tétele és ezt tartja szem előtt, amidőn a művészetet közkinccsé változtatja át az által, hogy lelkes gárdájával felkeresi a vidéki városokat. Nemes és szép misszió ez, melynek fényes eredményeit a jövő bizton meg is hozza.

A „Nemzeti Szalon“ kulturintézményeink között egyedül álló abban, hogy céljával nem a művészetek központosítását tűzte ki, hanem éppen ellenkezőleg azoknak decentralizációját. Népszerűsíteni és általánossá óhajtja tenni az egész országban a művészet szeretetét és e nemes hivatásában első és leghathatósabb támogatója az állam, mely erős anyagi eszközökkel segíti célja eléréséhez. Egy jól és modern szellemben szervezett kulturtestületnek csakis ez lehet a feladata. Mert a vidéki közönség nem teheti meg azt, ha érdeklődik is, hogy résztvegyen közvetlenül minden művészi mozgalomban, amely a messze központban kelet-

kezik. Nem teheti meg pedig azért, mert ez oly anyagi áldozatokat követel, melyeket a vidéki közönség nem hozhat meg. És mi a művészetek tekintetében is mögötte vagyunk a külföldnek. Nektünk a főváros az egyedüli hely, melyben a művészet a maga teljességében megnyilatkozik, míg viszont a külföldön a központ megoszlik több város között. Így p. o. Németországban ott van Berlin, München, Drezda, mely városok külön-külön művészi központok.

A „Nemzeti Szalon“-nak a művészetek decentralizációján kívül második fontos feladatát képezi a műveltség terjesztése. Művelni, finomítani akarja izlésünket a művészi szép hatalmas erejével, hogy lelkünkkel egybeforrjon mindaz, ami felülemelkedik a köznapin és nemes cselekedetekre ösztökél. Az olyan ember, aki megérti az ihletet kéz munkáját, akiben a kifejezett eszme visszhangra talál, akit lelkesít a természet varázslatos szépsége és aki szívével, lelkével belemélyed a műtárgyról leragyogó színnel, hangulattal és költészettel: az csak jó és derék ember lehet. Olyan, aki emelt fővel követi az eszmét és egy pillanatra sem tévovázik a keresztútnál: mely a jó és a rossz felé vezet.

A művészetnek varázslatos ereje tehát abban rejlik, hogy megszólaltatja az emberi szívben a leggyengébb hűrokat is és magával ragadja a képzeletet azokba a sférákba, ahol az eszményi uralkodik. És csakis ott van az embernek, mint kiválasztott teremtménynek legméltóbb helye.

A „Nemzeti Szalon“-nak célja és feladata tehát a legszebb, a legnemesebb. Távol áll tőle minden önző gon-

dolat, de legtávolabb az anyagi érdekek hajhászása. Nem képvásár az. Soha egy pillanatra sem jut eszébe az üzérkedés és senkire sem oktrojálja reá képeit. Kinek-kinek tetszésére van bizva anyagilag támogatni azokat, akik ideális eszközökkel emelik e haza dicsőségét.

Ezeket tartottuk időszerűnek elmondani ez alkalommal általánosan.

Némileg érintve a részleteket is, előre csak annyit jelezhetünk, hogy a kiállításon legtehetségesebb festőink és szobrászaink vannak képviselve.

Ott van első sorban: Ő! Ő, aki mint a csillag tünt fel a messze végtelenben, ragyogott egy röpke ideig káprázatosan és eltűnt ismét a határtalan messzeségben: Munkácsy Mihály! Hogy mi je volt ő a magyar nemzetnek, azt minden gyermek tudja. Nélküle a magyar művészet egy alig ismert fogalom volt csupán vele, és benne egy világot jelentő karakter!

Ha a természetet festette, az a mi egünk, az a mi földünk volt. Képeinek minden parányi konturája, minden kékje, minden zöldje egy-egy felkapott dalfoszlány a patak partján éneklő pásztorleány danájából. Ha pedig belemélyedve a multak ködébe, a történelem nagy jeleit vetítette vásznára: magyar leventék bontakoztak ki azon harci paripákon. Az ő nagy lelke, az ő hazájért dobogó szíve megértette a dicsőséges multat s ha talán hiányosak voltak is a krónikák, az ő költészete zománcosan pótolta a hézagokat. Minden képe maga a tökély, az élet.

És az élet az alfája és omegája a művészetnek s minden azon fordul meg mily közvetlenül, mily subjektive, mily el nem koptatott formák nyelvén tudják azt a művészek bemutatni, mert a többi

csak pillanatok: kárbozatosan szép pillanatok. Ébredése soha sem volt. A kéjes, lázzal teli éjszakákat mámoros nappalok követték s ha olykor hirtelen fellobbanó öntudata kissé felrázta is a kéjes alétságból, már ott volt mellette a nő, hogy csókjaival feledtesse vele az egész világot.

Mindene megvolt és még sem volt boldog. Olyan volt, mint egy kalitkába zárt madár, mely keres valamit, szüntelen keres...

És az a bizonyos nap meg is jött egyszer, amelyen a szívben lappangó vágy váratlanul előtört és jogát követelte.

Mario az egyik ablaknál állott és sötét szemeit ráftüggesztette a határtalan égboltozatra. Az ég derült volt s kék, mintha a szülő szerelem égi szimfóniája öltött volna testet. A San Giorno Maggiore felett apró barányfelhők uszkáltak, melyeknek cikornyás alakja a lagunák zátonyának reflexét sejtette Marioval.

Mario mélyen kihajolt az ablakból és valami érthetetlen vágytól legyőzve, sóvárgó tekintettel fűrkészte hol az eget, hol pedig a palota tövében lágyan ringó vizet.

A hercegnő a pamlagon fektött mély álomban és tulvilági boldogságában nem is sejtette azt a végzetes átalakulást, amely szerelmesének szívében végbe ment.

Mario hirtelen legyőzve a szabadság édes leheletétől, visszalépett az ablaktól és egy futó pillantást vetve az alvó nőre, szóltan még a bucsu csókot is megtagadva hagyta el csillogó fészket.

Hátra se nézett. Egy pillanat alatt el voltak feledve a szerelmes órák, a nő forró csókjai s midőn a gondolás, kinek járművébe szállt, belevágta evezőjét a zöld hullámok közé, Mario a szabadság mámorító érzetétől elragadtatva, egy gyönyörű dalba fogott.

Amerre elhaladt, megnyiták az ablakok, megállottak a bárkák s mindenki gyönyörtől eltelve hallgatta az utolérhetetlen barcarolét, de senki sem sejtette, hogy az Mario halálszöszmája volt az elvesztett paradicsomért.

Mario tehát megszökött. Ismét itt volt az ő szerelmesénél, a tengernél s esténként ha belefogott nótájába, ismét könnyeztek a babonás halászok. A cifra gunyát beledobta a tengerbe s úgy mint pár hónappal előtte,

félmeztelen testtel bogozgatta ismét tépett halóját a sárga fővényen.

Már végleg elfeledte a hercegnőt s a mult csak homályos körvonalakban bontakozott ki előtte nagy ritkán, ha elfogta az álom. Az egészséges test legyőzte a vágyakat az illatos, mesterkéltszerelem után.

Egy szép napon azonban, kevéssel a szökés után Mariót halva találták meg a halászok. Teste teljesen ép volt, csak a szíve tájékán volt egy keskeny, finom szurás. Valami nagyon filigrán eszköz ejthette rajta...

Sejti asszonyom, hogy kicsoda? Igen a szép hercegnő.

A halászok mesélték: a gondola ismét megjelent és abból egy csodaszép fehér asszony szállott ki. Hallották, amint kérlelő hangon hívogatott valakit magához. Sirt, könnyörgött... azután ismét csend lett. Nem tartott az egész pár percnél tovább. A gondola azután ismét visszaindult és harmadnapon Mario teste már ott fektött a fővényen...

Igy mesélték ezt a kis naivnak látszó históriát itt a halászok. Elmesélik mindenkinek, s szentül hiszik, hogy az meg is történt.

csak üres emlékmű gyártás, pózolás és hatásvadászat.

Munkácsy volt az élet csengő szavú poétája s őt követik azok, kiknek képei ma már a városháza ősi falait ékesítik.

Munkácsy hallhatatlan szelleme honol a pálmák és tuják zöldje között: öltözzünk tehát ünneplőbe és tiszteljük meg önmagunkat azzal, hogy a magyar művészeket keblünkre ölelve mondjunk nekik szívből: Isten hozottat!

Topits Zoltán.

A Nemzeti Szalon kiállítása.

A Nemzeti Szalon által a zombori városháza dísztermében rendezendő művészeti kiállítás nagyszabásúnak ígérkezik és méltó folytatása lesz a Nemzeti Szalon művészeti akciójának, mely egyesület feladatul tűzte ki meghódítani az ország ama vidékeit a kulturális eszméknek, ahol eddig technikai okokból lehetetlen volt bemutatni a magyar képzőművészetet. A Nemzeti Szalon zombori akciója azért fontos, mert ez az egyesület sehol olyan fényvel nem jelent meg, mint amilyenek a zombori kiállítás ígérkezik. Meg nincsen és nem volt az országban olyan város, amelyben ennyi és ilyen előkelő művészeti anyag jelent volna meg kiállítás és vásár céljából, nincsen azonban egyáltalán az országnak olyan városa Budapesten kívül, amelyben akár a Nemzeti Szalon, akár az országos magyar képzőművészeti társulat révén Munkácsy képek lettek volna valaha kiállítva.

A Nemzeti Szalonnak eme kulturális misszióját méltatnunk azt hisszük teljesen fölösleges, amint szükségtelen az is, hogy Munkácsy Mihály nagy művészetét e rovatok szűk keretén belül ismertessük!

A több darabból álló Munkácsy kollekción kívül közel 300 műtárgyból áll a Nemzeti Szalon kiállításának anyaga, amelyben a magyar modern képzőművészetnek csaknem minden számottevő alakja képviselve van egy vagy több művel.

Látja asszonyom, én nem hiszek a mesékben s mégis oly jól esett elmondani itt e helyen önnek ezt az egyszerű történetet. Nincsen benne egyéb, mint egy asszonyi szívnek igaz meséje, ha talán költött keretben is.

Mert higgye el asszonyom, voltak idők e városban, ahol így szerettek azok az asszonyok. Rang nem létezett előttük, csak a lángoló szenvedély, melyért feláldoztak mindent, mindent...

És ha voltak idők olyanok, amelyekben a szerelem a maga nagyszerűségében uralkodott, miért ne lehetnének most is?

Egy kérdés ez asszonyom, melyre én most itt öntől kérem a feleletet...

Fordítsa el már most a ragyogó tengerről is a tekintetét és nézzen helyette — egy pillanatra az én két szemembe...

Azokban talán megleli majd a feleletet.

(Folyt. köv.)

Déry Béla, a Nemzeti Szalon titkára és Rubovics Márk műtáros már hétfőn este városunkba érkeztek, hogy a rendezési munkálatokat a városházán megkezdjék. Az óriási anyag számos nagy ládában és egy óriási waggonban érkezett a városháza elé, melyből a drága festményeket és szobrokat már kedden délután fölhordták a városháza nagytermébe. Az óriási anyag elhelyezése igen sok munkát ad Rubovics műtárosnak, aki a magával hozott szakemberekkel és a polgármester által rendelkezésére bocsájtott szolgálatteljesítéssel fáradozik azon, hogy a műtárgyak a győngye világitás dacára is kellőleg érvényre emeltesse.

A műtárgyak elhelyezése előreláthatólag egy-két napot fog igénybe venni és vasárnap reggelre a Nemzeti Szalon kiállítása teljes díszben fogja várni az ünneplés megnyitási aktust és Zombor városa műértő közönséget.

A kiállítás anyaga 300 000 kor. értéket képvisel és a vásárolni óhajtó közönség a 20 koronás képektől kezdve 30 000 koronás alkotásokat is vásárolhat, akár olajfestményt, pasztellt, vízfestményt vagy szobrászati műveket.

A kiállító művészek közül a következők szerepelnek az első zombori kiállításon: Aggházy Gyula, Balló Ede, Bér Dezső, Bihari Sándor, Bachmann Karoly, Baditz Ottó, Barca Lajos, Büttner Helén, Benes Pal, Bruck Lajos, Hermin és Miksa, Déry Béla, Éder Lajos, Edvi Ilés Ödön, Garai Ákos, Halmi Artur, Hary Gyula, Homicskó Athanáz, Jendrassik Jenő, Jászay József, Kann Gyula, Kacziány Ödön, Keményfi Jenő, Kézdi Kovács László, Klammer Mariska, Kinnach László, Kriesch Aladar, Kubányi Lajos, Kuuffy Lajos, Konek Ida, Márk Lajos, Markó Ernő, Madarász Viktor, Major Jenő, Nagy Lázár, Vilmos és Zsigmond, Németh Lajos, Neogrady Antal, Nádler Róbert, Nyilassy Sándor, Pallik Béla, Peske Géza, Poll Hugó, Revész Imre, Radnai Béla, Rubovics Márk, Stróbl Zsófia, Szenes Fülöp, Szlányi Lajos, Telkessy Valér, Tolnay Ákos, Tölgyessy Arthur, Telcs Ede, Vaszary János, Zemplényi Tivadar stb.

A kiállítás megnyitásának végleges programja — amennyiben a vasutasok sztrájkja megszűnik — a következő: Megnyitás ideje: vasárnap d. e. 11 óra. A megnyitó beszédet Fernbach Károly mondja és ezen beszédre a Nemzeti Szalon részéről Vészi József országgyűlési képviselő felel.

Ezután Latinovits Pál főispán, a kiállítás védnöke megnyitja a kiállítást. Este 6 órakor Vészi József, a Nemzeti Szalon alelnöke tart előadást: a művészetéről.

8 órakor bankett az Elefántban.

Belépődíj a vernisságe napján 1 korona, a többi napokon 50 fillér.

Vasutasok sztrájkja.

Nagy szenzációja van az országnak tegnapelőtt dél óta: sztrájkolnak a vasutasok. A máv. összes tisztviselői, a kalauzok, a vonatvezetők, a szolgálatteljesítők és a málházók beszüntették a munkát és kimondták, hogy mindaz ideig, amíg követeléseiket nem teljesítik, nem kezdik meg a szolgálatot. A vasuti sztrájk híre országszerte leirhatatlan szenzációt okozott. A közönség eleinte vakhirnek vette az egészet, utóbb azon-

ban nagy szomorúságára tapasztalnia kellett, hogy a hír való.

Városunkban tegnapelőtt délben szünt meg a forgalom. Az ország más vidékein pedig már kedden este. Amikor szerdán délben Gombos felől a vonat befutott és befutottak a helyi érdekű vonatok is, a vonatkísérő személyzet lelépett a kocsikról és a vonatvezetők hangos szóval kikiáltották, hogy a vonat beszüneti további menetét.

Az állomáson mintegy 200 főnyi utazó közönség volt jelen. Részint helybeliek, részint pedig olyanok, akik a befutott vonatokon érkeztek. Elképzelhető, hogy micsoda izgalmat keltett a vasutasok kijelentése. Azok, akiknek nagyon sürgős dolguk volt, követelték a vonat elindítását. A vasutasok azonban csak mosolyogtak a fenyegetésen, de egy lépést sem tettek a vonatok felé. A követelés tehát nem használt, mit lehetett tehát egyebet tenni, mint kérésre fogni a dolgot. Komikus jelenetek játszódtak le odakünn, mikorra sok utas kérve könyörgött: csak Szabadkáiig édes jó vasutasok! Voltak nők, akik sirásra fogták a dolgot és azzal iparkodtak meglágyítani a vasutasokat, hogy beteghez kell menniök. Annyi férj, apa, gyermek volt ott hamarjában halálán, akár az orosz hadszíntéren. A vasutasok a sok kérésre, könyörgésre tanácsot tartottak. Modes állomásfőnök azt tanácsolta, hogy vigyék a zombori vonatot Szabadkáiig és ott szereljenek le. Ezt a tanácsot a sztrájkolók meg is fogadták és a vonat 12 óra után csiga lassúsággal el is indult. A helyi érdekű vonatokat azonban itthelyt leszereltették.

A szabadkai vonat d. u. 4 óra felé ért be Szabadkára, ahol óriási közönség volt már az állomáson és tanácstalanul várta a bekövetkezendőket.

Odaát már óriási nagy volt a sztrájkolók száma, mert az összes déli vonatoknak személyzete ott volt, valamint az éjjeli és reggeli vonatokéi. A vasutasok sűrű csoportokban bevonultak a városba, ahol több helyen sztrájk-tanyák vannak. Aki Szabadkáiig ért, az onnan e sorok keltekor még nem mozdulhatott. A város minden szállóháza zsúfolva van s az élelmiszerek árai magasra emelkedtek.

Városunkból is nagyon sokan vannak odaát, akik izgatottan várják, mikor nyílik meg a forgalom.

A fővárosból még nem érkeznek pozitív hírek. A sztrájkolók központi választmányának küldöttsége szakadatlanul tárgyal a kereskedelmi kormányval, de ezideig még nincsen eredmény. Legujabban az a hír keletkezett, hogy a kormány nem adja meg a vasutasoknak követeléseit és a forgalmat a kremsi

Halálozás Özv. Riedl Józsefné szül. Leithner Rozália f. hó 20 án hosszas szenvedés után életének 81. évében Zomborban elhunyt. Temetése tegnap délután 5 órakor volt.

Névmagyarosítás. Kiskoru Szanczer István bácskulai lakos nevét Szemzőre, Kobelrausch János és kiskoru gyermekei, bajai lakosok nevüket Kádásra magyarosították helygymeniszteri engedéllyel.

A tankerületi főigazgató Zentán Placz Bonifác dr. a szegedi tankerület főigazgatója, mint értestültnk, a múlt heten meglátogatta a zentai főgimnáziumot, melynek modern színvonalra való emelése és felvirágoztatása körül neki vannak legnagyobb érdemei. Az ottani főgimnáziumi bizottság meleg fogadtatásban részesítette a főigazgatót, aki erélyes szavakkal adott kifejezést annak, hogy ő a zentai gimnáziummal szemben már megtette a maga kötelességét, de most már elvárja, hogy a város is tegye meg a magáét, és építse föl az új gimnáziumot, amelyet már a múlt évben meg kellett volna csinálni.

A gyümölcsárú asszony, mint a kis lutri közvetítője. A budapesti kir. ítélőtábla a napokban egy budapesti gyümölcsárú asszonyt 1976 korona pénzbüntetés, esetleg hat hónapi fogságra ítélte, mert a jövedéki vizsgálat során tett vallomása szerint beismerte, hogy ismerőseitől a bécsi, brünni, prágai és berlini számsorsjátékokra, kis lutrikra betéteket fogadott el s illetve ausztriai lottojátékokban való részvételre betéteket gyűjtött és ezen betéteket közvetítette.

Halálozás. Alföldy Vilmos nyug. kir. segédelekkönyvvezető f. hó 16 án életének 62 ik évében elhunyt. A megboldogultban Alföldy László vármegyei tisztviselő édes-atyját gyászolja.

Főtárgyalás a szontai zavar-gások ügyében A szontai szociális zavar-gások ügyében a főtárgyalás folyó hó 26 án lesz a zombori kir. törvényszéknél megtartva Gözdu Elek törvényszéki elnök vezetésével. A tárgyalás érdekének igérkezik mar a terheltek nagy száma miatt fogva is. A közzéadott Lincinger Gyula kir. alügyész képviseli, míg a védelmet Paul Kálmán ügyvéd teljesíti.

Molnárok sztrajkja Zomborban. Zomborban a három gőzmalomban, az Export, Korona és Wenz-féle malomban a malommunkások f. hó 16 án déli 12 órakor beszüntették a munkát. A malommunkások szakszervelete f. hó 11-én gyűlést tartott, — 14 pontban felállította a követeléseit s miután a malmok igazgatóságai azokat mint elfogadhatlanokat visszautasította, — a munkások abban hagyták a munkát. A munkások főbb követelései: a munkák óránként fizetendők és pedig a munkások 30 fillér, a molnárszolgák 36 fillér és az előmunkások 40 fillérrel fizetendők. A túlórázásnál ez az árak 45, 54 és 60 fillérre emelkednek. Az óvadék pénz eltörölendő, hasonlóképpen a pénzbüntetés is. Betegsegélyezés és baleset elleni biztosítást jövőre ne a munkás fizesse. A távozás alkalmával a kikutatás teljesen megszüntetendő.

Új magyar férfikarok. Az „Apolló” c. magyar férfikargyűjtemény 71. számában a következő karok jelentek meg vezérkönyvben és 4 szöveggel: 349. kar. Bellovics Imre: A kúrt; 350—52. k. Új eredeti magyar nóták Lányi Ernőtől. a) Falu végen rezgő nyárfák... b) A pataknak bodros vize... c) Ha nem szeret... 353—55. Eredeti magyar dalok Gaal Ferentől, a) Hull a levél a virágról... b) Nem is élet már itt... c) Nem felek én a városi uraktól... 356. Bordial Abt Ferentől, fordította dr. Kovács Aladár. Az Apolló egész évi előfizetési díja négy ilyen számért 5 korona. Postai küldemények intézendők: Az Apolló szerkesztő kiadójának Budapesten, 19. sz. Lázár u. VI. ker.

Közgazdaság.

Gyakorlati baromfitenyésztés címen új könyvet irt Parthay Géza az Országos Baromfitenyésztési Egyesület igazgatója. A könyv behatóan foglalkozik a tyúk,

pulyka, gyöngytyúk, kacska és ludtenyésztéssel. Részletesen ismerteti mindazon fajtaikat, melyek a tenyésztésben a legnagyobb hasznot adják. Parthay több ideig volt külföldi tanulmányúton, ezen könyvében összegezte külföldi tapasztalatait, így a „Gyakorlati Baromfitenyésztés” nemcsak a legjobb baromfitenyésztési munka, hanem nélkülözhetetlen, segédeszköze a szaktenyésztőnek és minden baromfítartó gazdasszonynak, mert ebből megtanulhatja, hogy és miképp lehet a baromfiakat sikeresen és haszonnal tenyészteni. A művet 73 csinos kép teszi érdekessé; ára 3 korona. Megrendelhető ezen összeg előleges beutalással mellett a Szárnyasaink kiadóhivatalában Budapesten, Rottenbiller-utca 30. sz.

Cserebogarak irtása. A földmivelügyi miniszter — tekintettel arra a nagymérvű kára, melyet részint a cserebogár-pajor, részint maga a cserebogár okozni szokott — a cserebogaraknak, különösen a rajzási években való rendszerese irtása iránt a törvényhatóságokhoz újból körrendeletet bocsátott ki, melyben ezeket a mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t. c. idevonatkozó rendelkezéseinek pontos végrehajtására utasítja. A cserebogár, melynek lárváját a magyar nép pajor, csimasz vagy pata néven ismeri, országos csapás számba megy s mint-hogy kifejlődéséhez hazánkban a hegyes felvidéket kivéve, három év szükséges, azért a cserebogár nálunk csak minden harmadik évben szokott nagy tömegben megjelenni. A legközelebbi cserebogaras év 1905-ben, egyes vidékeken pedig már a folyó évben lesz, tehát a védekezésnek is csak úgy várható a sikere, ha a védekezést nemcsak a rajzási évben, de már azt megelőzőleg is kellő eréllyel folytatjuk. Az irtás legegyszerűbb módja a cserebogarak összedése és elpusztítása. A szedést a bogarak első megjelenésekor kell megkezdeni, hogy a peték lerakása előtt elpuszthatók legyenek. A cserebogarak reggel-kint, borús időben pedig nappal is, összegemberedve vagy halált színlelve ülnek a fákon s akkor könnyen lerázhatók. Szedésnél nagy gondot kell fordítani a magánosan vagy az ültetvények szélén álló fákra, melyeket a cserebogár különös előszeretettel keres föl.

A szedő munkásokat lehet a bogarak mennyiségehez (1 kg. körülbelül 1060 darab cserebogár) képest fizetni és így a szedők jobban igyekeznek, de a fakímélés szempontjából célszerűbb kellő felügyelet mellett napszám-sokat alkalmazni és akkor a méregetéssel járó időt is megtakarítjuk. Az összegyűjtött bogarakat kemény talajon agyon lehet tiporni és összegyömöszölni, a kádba szedett bogarak pedig leforrazhatók és gödörbe öntve betemetetők. A nagy mennyiségben összegyűjtött cserebogarak mesterséges trágyakészítésre használhatók olyképen, hogy a bogarak rotbadó tetemhulladékához annyi föld, oltatlan mész és turfabulladék keverendő, hogy azt az átható kellemetlen szagtól megfoszszák. Fontos védekezési mód az is, ha a cserebogarak lárváját, tehát a földben élő pajorokat irtjuk. Erre legalkalmasabb idő a földforgatás, kapálás és szántás. Ilyenkor a felszínre jutó pajorokat agyon kell tenni, esetleg az eke után járó olesó napszámossal felszedni. Ahol kevés a pajor, ott 10—20 darab-jáért 2, 4, 6 fillért, ahol több, ott 100—200 áért 10—12 fillért, sőt többet is fizethetünk. A pajorok szintén értékesíthetők. Kisebb mennyiséget a baromfival etethetünk meg, nagyobbát pedig trágyakészítésre használhatunk.

Adakozások Schweidel József szobrára.

XLI.

A XL. kimutatás szerint volt	15844 K 30 f.
Rudits Pál Zenta	4 K — f.
Id. Raichl Péter Apatin	4 K — f.
Dr. Ott Konrád Szeghegy	5 K — f.
Özv. Tűske Máténé Tatabáza	2 K — f.
Földváry Jenő Facset	1 K — f.
Dr. Zsár István Borsód	20 K — f.
Turászky Tamás gyűjtése Okolicsnón: Liptómezei 1848/9-iki honv. egyesület 16 kor., Turászky Tamás egyl. elnök 4 kor., Turászky Zoltán, Jób Albert, Pottornyay Miklós, Jób Marcel, Stiegler Kálmán 2—2 korona, Herbszt László, Lehoczky Tibamér, Csémiczky Aladar, Czocher Geza, dr. Teisz, Friger Róbert 1—1 kor., összesen	36 K — f.
Dr. Balogh Sándor gyűjtése Budapest: Bende Imre nyitrai püspök 50 kor., dr. Hegedűs Gyulané sz. Balogh Irén, N. N. Veszprémből 20—20 kor., dr. Milasin Vilmos 10 kor., dr. Való Simon Pozsony (másodsor) 5 kor., összesen	105 K — f.
Szathmáry Bela Arad	5 K — f.
Ifj. Dávid Antal Gákova	4 K — f.
Dudás István Zenta	6 K — f.
Parcsitits József Szónfa	3 K — f.
Ditrich Jakab Oker	1 K — f.
Balassa József Petrovoszelló	9 K 20 f.
Pesti Napló Gömöri Jenő gyűjtése	4 K 10 f.
Bujdosó Pal Temerin	2 K 60 f.
Eckert Gyula Petrovoszelló	3 K — f.
Falcione Lőrinc Zombor	10 K — f.
Garay József Bácsdoroszló	2 K — f.
Mayer István újabb gyűjtése	31 K 70 f.
Gombos Bela Obecse	5 K — f.
Pozsonymegyei alispán gyűjtése	50 K — f.
Barsvármegyei alispán gyűjtése	26 K — f.
Blumenthal Dezső Szenttamás	2 K — f.
Nagyküküllőmegyei alispán gyűjt.	6 K 40 f.
Halm Sándor Madaras	4 K — f.
Id. Józsa János Bacsfeketehegy	1 K — f.
Mannheim Armin Topolya	2 K — f.
Nagel Máté Miltics	2 K — f.
Heincz Nándor Kula	10 K — f.
Fehértótelek város	2 K — f.
Beleg vármegye gyűjtése	50 K — f.
Turóc vármegyei alispáni hivatal	35 K 70 f.
Leibach Keresztély Bajsa	20 K — f.

Összesen 16319 K — f.

Zombor, 1904. április 18 án.

Steiner Lajos, pénztáros.

HIRDETÉSEK.

531/kg. 1904.

Hirdetmény.

Nemesmilitics község előljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonához tartozó

székes gyógyfürdő

a hozzátartozó berendezésekkel, valamint a kapcsolatos italmérsi joggal együtt — miután az első árverés alaki hiba miatt meg lett semmisítve — **1904. évi április hó 24-én (vasárnap) délután 4 órakor** Nemesmilitics községébe tanácsstermében megtartandó újabb nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe fog adni.

A feltételek a jegyzői hivatalban megtekinthetők.

Nemesmilitics, 1904. április 21-én.

Előljáróság.

Dr. Schwenfeld Fr. és társa düsseldorfi cég-féle, tokban (tubus) levő **művész-, vázlat- és tanulmányi olajfestékek egyedüli elárúsítója** Zombor és vidéke részére.

Legfinomabb művész olajfesték tokban, festőművészek részére.

Legfinomabb vázlat olajfesték tokban, házi festészet részére.

Legfinomabb tanulmány olajfesték tokban, tanuló festészet részére.

Gyorsan és keményre száradó szobapadlófénymáz

Borostyánkő olajfénymáz.

Linoleum és zománccfénymáz festékek.

Szobapadló kenőcsök

legjobb minőségű sárga, fehér és barna színekben.

Szobapadló szeszfénymázak

Olajfestékek minden színben.

Kocsimázolóknak részére:

„Hintó“-fénymáz (legfinomabb angol)

„Schleif“-fénymáz

„Lazur“-fénymáz

„Kocsi“-fénymáz

„Kerék“-fénymáz

„Japán“ és

„Allvány“-fénymáz

valamint az összes anyagok és kellékek festők, mázólok és fénymázolóknak részére

gyári áron kaphatók:

Gergurov Dániel

vas-, szén- és festékkereskedésében

Zomborban,

Kossuth Lajos- (fő-) utca.

12-3

Eladó méhek.

Mely áll jól kitelelt 9 láda, 2 gyékény kaptárból és hozzá szükséges kitűnő pergető, műsejt nyomó, 70 ráma tartalék sejt, mindennéven nevezett felszerelésből. 2-1

Megtekinthető a vasuti állomáson túl a zomborvárosi faiskola mellett a tulajdonosnál, Szőlők 25. szám alatt.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázólok-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

8-8

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

1729. szám.

1904.

Árverési hirdetés.

Topolya község képviselőtestületének 41/1903., úgy 9. s 10. közgy. 1904. sz. határozata folytán ezennel közhírré tétetik, miszerint Topolyán, Kalvária utcában 5584. helyr. sz. alatt felvett helyteréből 56 ölnyi részlet ölenként 4 korona, a vágóhid mellett 4382. helyr. számú községi földből 2 hold 431 ölnyi terület a felosztási terv szerint 23 részre osztva ölenként 70 fillér, — a Nap-utcában és az ottani malom mellett lévő 5525/1. helyr. szám alatt felvett helyteréből 1518 és 243 ölnyi terület 9 részre osztva ölenként 90 fillér, — a báró Kray-utcából Balaton utcába vezető ut mellett 5644. helyr. számú helyteréből 666 ölnyi terület 3 részre osztva ölenként 1 korona, ugyanott a hidon túl 2428. helyr. szám alatt felvett 394 ölnyi terület 2 részre osztva ölenként 70 fillér és végre a Balaton utcában 5643/1. helyr. számú helyteréből 1148 ölnyi terület 5 részre osztva ölenként 60 fillér kiküldési ár mellett **folyo évi április hó 27-én d. e. 9 órától** kezdődőleg a helyszínen nyilvános szóbeli árlejtés útján a legtöbbet ígérőnek az árverési feltételeknek megfelelőleg házhelyek céljából örökáron eladatulni fog.

Az árverés a legtöbbet ígérőre azonnal, a községre nevezve pedig törvényhatósági jóvá hagyás után lesz kötelező.

Árverezni szándékozók az árverés megkezdése előtt tartoznak a kiküldési ár 10% átbanatpénzzel az árverező községi bíró kezéhez letenni.

Árverési feltételek a községi jegyző irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők. Topolya, 1904. évi április 12-én.

Jedlicska Mihály,
jegyző.

Morvay Ferenc,
bíró.

!!Ujdonság!!

15 perc alatt száradó szobapadló

Email lakk.

1 üveg 2 kor. 40 fill., 1/2 üveg 1 kor. 30 fill.
0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Legfinomabb

Borostyán lakk.

0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Fehér, vörös és fekete

Email.

Mosdók, ablakdeszkák, hintók stb. mázóolására.

Parquet

fénymáz és viasz.

Fehér, sárga és sötétsárga színben.

Csak az a valódi, mely cégemmel van ellátva.

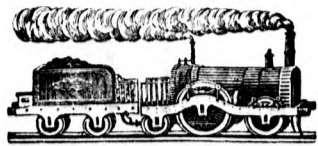
Kapható

*-2

ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer- és csemegekereskedésében

ZOMBORBAN.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1903. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza					
szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.		szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.		szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	
7.15		2.40	3.10	10.20	ind. BUDAPEST k. p. u.	érk.	7.05	9.50	1.05	6.55							
12.33		5.47	7.57	4.05	érk. SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.46	1.56							
1.22	3.45	5.56		5.30	ind. SZABADKA	érk.	10.53	7.34	9.34	1.21	7.10						
1.51	4.20			5.57	Csantavér		10.21	6.59		12.56	6.14						
2.18	4.52	6.27		6.26	Bács-Topolya		9.57	6.34	9.02	12.34	5.17						
2.44	5.19	6.42		6.48	Hegyes-Feketehegy		9.27	6.01	8.46	12.05							
3.05	5.44	6.56		7.16	Verbász		9.01	5.39	8.33	11.48							
3.26	6.17			7.38	O-Kér		8.36	5.11		11.29							
3.44	6.39			8.07	Kiszács		8.16	4.50		11.13							
4.06	7.05	7.41		8.29	érk. UJVIDÉK	ind.	7.51	4.24	7.50	10.52							

Oda				Baja—Ujvidék				Vissza			
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.		sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.		sz. v.	sz. v.
4.00		1.15		ind. BAJA	érk.	9.15		6.50			
4.11		1.25		Baja-szállásváros		9.08		6.42			
4.25		1.38		Vaskút		8.53		6.26			
4.51		2.01		Gara		8.32		6.00			
5.09		2.16		Pigycia		8.17		5.35			
5.37		2.39		Sztanisics		8.00		5.12			
5.56		2.56		Gákova		7.36		4.40			
6.15		3.14		Nenadics		7.15		4.16			
6.25		3.23		érk. ZOMBOR (étk.)	ind.	7.05		4.05			
2.25	6.51	3.51		ind. ZOMBOR (étk.)	érk.	6.20	11.20	7.00			
2.31	6.57	3.57		Zombor-vásártér		6.13	11.13	6.52			
2.41	7.07	4.07		Fernbach-szállás		6.04	11.04	6.41			
2.50	7.16	4.16		Zsárkóvác		5.56	10.56	6.32			
3.06	7.30	4.30		O-Sztrapár		5.42	10.42	6.15			
3.35	7.49	4.49		Bresztovác		5.27	10.28	5.51			
4.05	8.10	5.12		Hódságh		5.02	10.02	5.21			
4.46	8.35	5.37		Parabuty		4.43	9.45	4.43			
5.00	8.49	5.51		Paraga		4.22	9.25	4.10			
5.40	9.16	6.09		ind. GAJDOBRA	érk.	4.04	9.07	3.29			
5.54	9.30	6.23		Bulkesz		3.50	8.55	3.14			
6.16	9.45	6.38		Petrovác-Glozsán		3.39	8.44	3.00			
6.50	10.10	7.03		Puttak		3.10	8.16	2.20			
7.13	10.31	7.25		érk. UJVIDÉK	ind.	2.45	7.55	1.40			

Oda				Szabadka—Dálya				Vissza			
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.		sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.
5.00	2.02	6.10	6.25	ind. SZABADKA	érk.	6.50	9.24	12.59	10.24		
5.25	2.26		6.56	Tavankút		6.17		12.37	9.58		
5.45	2.46	6.41	7.23	Báimok		5.53	8.54	12.20	9.40		
6.16	3.17	7.05	8.05	Nemes-Militics		5.02	8.28	11.44	8.59		
6.30	3.31	7.17	8.27	érk. ZOMBOR	ind.	4.40	8.17	11.27	8.40		
7.03	4.02	7.37		Prigl-Szent-Iván			7.56	10.58	8.04		
7.17	4.16	7.47		Szóna			7.46	10.42	7.48		
7.29	4.28	7.57		érk. GOMBOS	ind.		7.37	10.40	7.30		
9.23	5.25	8.42		ind. ERDŐD	érk.		6.57	9.22	6.03		
9.35	5.37	8.52		érk. DÁLYA	ind.		6.46	9.10	5.50		

Oda				Szabadka—Ó-Becse				Vissza			
v. v.	sz. v.				sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.		
4.40	1.30			ind. SZABADKA	érk.	8.34	5.25				
5.08	1.58			Békova		8.07	4.58				
6.19	3.21			érk. ZENTA	ind.	6.40	3.40				
7.47	5.27			Ada		5.26	2.19				
8.10	5.42			Mohol		5.05	2.02				
8.30	6.02			Bács-Petrovosczellő		4.39	1.37				
8.56	6.28			érk. ÓBECSE	ind.	4.10	1.10				

Oda				Ó-Becse—Ujvidék				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.		sz. v.	v. v.	sz. v.		sz. v.	v. v.	sz. v.	
4.40	9.50	4.25		ind. Ó-BECSE	érk.	6.55	12.43	7.44			
5.05	10.21	4.49		Bács-Pöldvár		6.33	12.16	7.22			
5.27	10.48	5.10		Csurogh		6.15	11.47	7.03			
5.49	11.22	5.32		Zsablya		5.50	11.13	6.37			
6.04	11.45	5.47		Gospodince		5.31	10.44	6.21			
6.30	12.24	6.11		Temerin		5.14	10.20	6.04			
6.39	12.36	6.20		Járek		4.58	9.50	5.46			
6.53	12.53	6.34		érk. VASKAPU	ind.	4.43	9.31	5.31			
7.01	1.07	6.36		ind. VASKAPU	érk.	4.40	9.24	5.23			
7.25	1.35	7.00		érk. UJVIDÉK	ind.	4.15	8.55	5.00			

Oda				Ujvidék—Vaskapu—Titel				Vissza			
sz. v.	v. v.			v. v.	sz. v.			v. v.	sz. v.		
6.37	5.10			ind. UJVIDÉK	érk.	6.00	3.01				
7.00	5.38			érk. VASKAPU	ind.	5.33	2.38				
7.05	5.50			ind. VASKAPU	érk.	5.28	2.33				
7.31	6.24			Káty		5.06	2.15				
7.42	6.38			Tiszakálmánfalva		4.43	1.56				
7.57	7.00			Kovil-Szent-Iván		4.25	1.41				
8.11	7.18			Vilova—Gardinovec		4.04	1.26				
8.24	7.34			Lok		3.48	1.14				
8.37	7.50			érk. TITEL	ind.	3.32	1.00				

Oda				Hegyes-Feketehegy—Palánka				Vissza			
v. v.	v. v.			v. v.	v. v.			v. v.	v. v.		
6.59	6.50			ind. HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.53	5.40				
7.21	7.13			Telecska		5.30	5.18				
7.41	7.38			Kula		5.18	5.06				
7.53	7.50			Béla-puszta		4.53	4.45				
8.06	8.08			Forzsa		4.39	4.31				
8.32	8.37			Deszpot-Szt-Iván—Pivnic		4.20	4.12				
8.49	8.55			Szilbás		3.51	3.47				
9.21	9.21			ind. GAJDOBRA	érk.	3.39	3.35				
9.53	9.53			érk. PALÁNKA	ind.	2.55	2.45				

Oda						Szeged-Rókus—Szabadka						Vissza					
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegyes v.	vegyes v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.						
3.05	8.10	11.45	4.31	8.00	ind. SZEGED-ROKUS	érk.	7.01	10.46	3.24	7	12.12						
3.22	8.27	12.01	4.47	8.26	Rószke		6.42	10.31	3.09	6.52	11.57						
3.35	8.42	12.15	5.02	8.48	HORGOS		6.25	10.18	2.55	6.39	11.44						
3.50	8.55	12.28	5.15	9.10	Királyhalom		5.58	10.05	2.36	6.26	11.31						
4.05	9.08	12.41	5.29	9.30	Palics		5.42	9.53	2.24	6.1	11.18						
4.17	9.19	12.53	5.40	9.48	érk. SZABADKA	ind.	5.25	9.40	2.10	6.02	11.05						

JEGYZET. Az esti 8 órától reggel 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő óraszámai kövér betűkkel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

Szőlősgazdák figyelmébe!

Viszontelárusítóknak külön megegyezés.
Javítások gyorsan és pontosan eszközölteknek.

Ehrlich Nándor fia
szőlőpermetező-gyártó,
épület- és diszműbádogos
Zombor,
Bajai-utca 10.

Viszontelárusítóknak külön megegyezés.
Javítások gyorsan és pontosan eszközölteknek.

Ajánlja saját készítményű, jó minőségű

PERMETEZŐIT.

2 évi jótállás!

25-7

2 évi jótállás!

Lapunk kiadóhivatalában egy jó házból való fiú

TANONCUL

felvétetik fizetéssel.

800. szám.

1904.

Árlejtési hirdetmény.

Mozsor községe egy régi házának orvosi lakásul leendő átalakítására, kibővítésére és cselédház felépítésére ezenel árlejtést tűz ki 1904. évi május hó 2-ik napjának délelőtti 9 órájára azzal, hogy az a község tanácstermében fog megtartatni, továbbá, hogy az összes munka 7811 kor. 81 fillérben van előirányozva és hogy ennek 15%-át vagyis 1170 korona bánompénzt tartoznak az árlejtézők az árlejtés megkezdése előtt letenni, valamint hogy a munkáról szóló tervet, költségvetést és az árlejtézési feltételeket a községi jegyzőnél a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Mozsor, 1904. évi április hó 18-án.

Eremics Milán, Zsivkovics Mija,
jegyző. 2-1 esküdt, bíró h.

Gombos Nándor

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos
ZOMBOR (Bácska).

Dús raktár mindenféle

jégszekrényekben,

(vendéglők, mészárosok és magánosok részére);

fürdőkádakban

és *—8

konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti bármilynemű bádogárúk elkészíttetnek.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javítások olcsón és pontosan.